

Opis

Kompleksowe i praktyczne omówienie wszystkich aspektów związanych z zatrudnianiem rodziców – komentarze do przepisów, wskazówki, podpowiedzi, wzory dokumentów pomocne dla każdego pracodawcy.

Uwzględnia rewolucyjne zmiany w urloпах rodzicielskich i zasiłkach ZUS wprowadzone w 2023 r.

Poszczególne rozdziały skupiają się na przedstawieniu problematyki **zatrudniania kobiet w ciąży i rodziców wychowujących małe dzieci**, prac wzbronionych kobietom, w tym także ciężarnym, czasu pracy czy ochrony osób wychowujących małe dzieci przed wypowiedzeniem i rozwiązaniem stosunku pracy.

Szczegółowo omówione zostały uprawnienia do **urlopu macierzyńskiego, rodzicielskiego i wychowawczego**: od wymiaru tych urlopow, poprzez możliwości dzielenia się uprawnieniami do tych urlopow między rodzicami i innymi osobami, po łączenie tych urlopow e z równoczesnym świadczeniem pracy.. Wyjaśniono również kwestie związane z zasiłkami z ubezpieczenia w razie choroby i macierzyństwa przysługującymi w tych okresach.

W poradniku przedstawiono także **uprawnienia związane z prawem do korzystania z urlopow okolicznościowych, zwolnień od pracy związanych z wychowywaniem dzieci** oraz do **zasiłku opiekuńczego** przysługującego na dziecko lub na innego członka rodziny w okresach, w których wymagają oni osobistej opieki świadczonej przez pracowników lub ubezpieczonych, posiadających inny tytuł do ubezpieczenia chorobowego niż stosunek pracy.

Każdemu zagadnieniu towarzyszy lista pytań i odpowiedzi – są to rzeczywiste problemy pojawiające się na szkoleniach dla osób zajmujących się sprawami pracowniczymi.

Zaletą publikacji jest **bogaty zbiór wzorów dokumentów** – wniosków i oświadczeń – które ułatwią codzienną pracę działów kadrowych. **Wszystkie wzory zawarte są w suplemencie elektronicznym w pełni edytowalnej formie** (format MS Word). Plik suplementu można pobrać przez Internet, postępując zgodnie z instrukcją zamieszczoną w książce; zainstalowanie suplementu wymaga systemu operacyjnego Windows.

Publikacja uwzględnia **stan prawny na wrzesień 2023 r.**

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
Rozdział 1. Uwagi wstępne	13
1.1. Krąg osób objętych świadczeniami: matka, ojciec, inny członek rodziny, pracownik czy ubezpieczony chorobowo.....	13
1.2. Świadczenia na dzieci przysługują rodzicom, ale i opiekunom wychowującym dzieci	16
1.3. Świadczenia rodzicielskie są uzależnione od wieku dziecka	18
1.4. Terminy składania wniosków związanych z uprawnieniami rodzicielskimi	20
1.5. Umożliwienie składania wniosków w postaci elektronicznej	23
Rozdział 2. Zatrudnianie kobiet w ciąży i osób wychowujących dzieci	27

2.1. Zasada równego traktowania w zatrudnieniu	30	
2.2. Oświadczenie pracownika o zamiarze korzystania z uprawnień związanych z rodzicielstwem	34	
2.3. Pytania i odpowiedzi	35	
Rozdział 3. Obowiązki pracodawcy związane z wykonywaniem prac		
zagrożających bezpieczeństwu kobiet w ciąży i karmiących piersią	41	
3.1. Ograniczenie możliwości wykonywania niektórych prac w przypadku ciąży i karmienia piersią	42	
3.2. Obowiązki pracodawcy wobec osób zatrudnionych przy wykonywaniu prac uciążliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia.....	49	
3.3. Pytania i odpowiedzi	51	
Rozdział 4. Czas pracy kobiet w ciąży i osób wychowujących dzieci		55
4.1. Elastyczny czas pracy rodziców wychowujących małe dzieci	56	
4.2. Zakazy dotyczące norm czasu pracy kobiet w ciąży i osób wychowujących dziecko do 8 roku życia	63	
4.3. Praca zdalna kobiet w ciąży i pracowników wychowujących dzieci.....	67	
4.4. Pytania i odpowiedzi	70	
Rozdział 5. Ochrona pracowników będących rodzicami przed rozwiązaniem stosunku pracy.....		77
5.1. Ochrona kobiet w ciąży oraz rodziców korzystających z urlopu macierzyńskiego, ojcowskiego i rodzicielskiego	77	
5.2. Rozwiązywanie umów o pracę na okres próbny i na czas określony w celu zastępstwa	83	
5.3. Przedłużanie umów o pracę kończących się po upływie trzeciego miesiąca ciąży	84	
5.4. Współpraca pracodawcy ze związkami zawodowymi	87	
5.5. Ochrona przed rozwiązaniem umowy o pracę osób przebywających na urlopie wychowawczym oraz uprawnionych do urlopu wychowawczego	91	
5.6. Ochrona pracy rodziców związana z wykonywaniem przez nich pracy zdalnej	96	
5.7. Pytania i odpowiedzi	97	
Rozdział 6. Urlop macierzyński		105
6.1. Wymiar urlopu macierzyńskiego	105	
6.2. Możliwość korzystania z urlopu macierzyńskiego przez innego		

niż matka dziecka członka rodziny	107
6.3. Dokumentowanie uprawnień do urlopu macierzyńskiego w przypadku dzielenia się nim z ojcem dziecka.....	110
6.4. Przerwanie urlopu macierzyńskiego przez matkę dziecka przebywającą w szpitalu lub innym zakładzie leczniczym	112
6.5. Prawo do urlopu macierzyńskiego dla ojca dziecka w przypadku gdy niepracująca dotąd matka dziecka podejmuje zatrudnienie po porodzie	116
6.6. Minimalny wymiar urlopu macierzyńskiego matki dziecka w przypadku pobytu dziecka w szpitalu, urodzenia martwego dziecka lub jego śmierci.....	118
6.7. Pytania i odpowiedzi	120
Rozdział 7. Urlop rodzicielski	127
7.1. Uprawnienie do urlopu rodzicielskiego, jego wymiar i możliwość podziału na części.....	127
7.2. Urlop rodzicielski w przypadku zatrudnienia na czas określony.....	134
7.3. Łączenie urlopu rodzicielskiego z pracą	135
7.4. Przepisy przejściowe dotyczące urlopu rodzicielskiego wprowadzone nowelizacją Kodeksu pracy z 2023 r.	141
7.5. Pytania i odpowiedzi	148
Rozdział 8. Urlop ojcowski.....	157
8.1. Wymiar i zasady udzielania urlopu ojcowskiego	157
8.2. Przepisy przejściowe dotyczące urlopu ojcowskiego po zmianach w 2023 r.	161
8.3. Pytania i odpowiedzi	162
Rozdział 9. Świadczenia z tytułu niezdolności do pracy przysługujące ubezpieczonym w ciąży	167
9.1. Wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy oraz zasiłek chorobowy przysługujący ubezpieczonym będącym w ciąży	167
9.2. Kod literowy „B” na zwolnieniu lekarskim oznaczający niezdolność do pracy przypadającą w okresie ciąży i wyrównywanie zasiłku chorobowego	169
9.3. Pytania i odpowiedzi	177
Rozdział 10. Zasiłek macierzyński podczas korzystania z urlopów: macierzyńskiego, rodzicielskiego i ojcowskiego	181
10.1. Określenie uprawnienia do zasiłku macierzyńskiego oraz zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego	181
10.2. Wysokość zasiłku macierzyńskiego	183

10.3. Wyrównanie zasiłku macierzyńskiego w razie wcześniejszego powrotu do pracy lub otrzymywania zasiłku w kwocie niższej niż świadczenie rodzicielskie.....	193
10.4. Przepisy przejściowe związane ze zmianą zasad wypłacania zasiłków macierzyńskich w 2023 r.	203
10.5. Pytania i odpowiedzi	205
Rozdział 11. Urlop wychowawczy	207
11.1. Prawo do urlopu wychowawczego i jego wymiar	207
11.2. Gwarancja jednego miesiąca urlopu wychowawczego dla każdego z rodziców	209
11.3. Wniosek o urlop wychowawczy i możliwość jego wycofania	212
11.4. Pytania i odpowiedzi	214
Rozdział 12. Ubezpieczenie społeczne i zdrowotne osób korzystających z uprawnień rodzicielskich	219
12.1. Pobieranie zasiłku macierzyńskiego jako przerwa w pracowniczych ubezpieczeniach społecznych i ubezpieczeniu zdrowotnym	219
12.2. Korzystanie z urlopu wychowawczego jako okres obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego	222
12.3. Pytania i odpowiedzi	228
Rozdział 13. Wpływ urlopów związanych z rodzicielstwem na wymiar urlopu wypoczynkowego	231
13.1. Zasady ustalania proporcjonalności wymiaru urlopu wypoczynkowego dla osób korzystających z uprawnień rodzicielskich	231
13.2. Udzielanie urlopu wypoczynkowego po okresach opieki nad dzieckiem – obowiązki pracodawcy	233
13.3. Pytania i odpowiedzi	235
Rozdział 14. Możliwość wykonywania pracy podczas korzystania z urlopów związanych z rodzicielstwem	239
14.1. Podejmowanie zatrudnienia w czasie urlopów związanych z rodzicielstwem w polskim ustawodawstwie	239
14.2. Przepisy szczegółowe związane z wykonywaniem pracy przez mężczyzn korzystających z urlopów związanych z rodzicielstwem	242
14.3. Praca podczas korzystania z urlopu wychowawczego	243
14.4. Pytania i odpowiedzi	245
Rozdział 15. Zasiłek opiekuńczy	249
15.1. Określenie uprawnień do zasiłku opiekuńczego	249
15.2. Przesłanki bezpośredniego sprawowania opieki nad dzieckiem lub innym	

członkiem rodziny	251
15.3. Roczne limity zasiłku opiekuńczego i zasady ich obliczania	258
15.4. Podstawa wymiaru i wysokość zasiłku opiekuńczego	259
15.5. Dokumentowanie prawa do zasiłku opiekuńczego	260
15.6. Pytania i odpowiedzi	263
Rozdział 16. Zwolnienie od wykonywania pracy w związku z wychowywaniem dzieci do 14 roku życia	267
16.1. Roczny wymiar zwolnienia od wykonywania pracy.....	267
16.2. Wskazanie przez pracownika sposobu wykorzystania zwolnienia od pracy	268
16.3. Wymiar zwolnienia od pracy rodziców zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy	272
16.4. Zwolnienie od pracy z powodu działania siły wyższej	274
16.5. Pytania i odpowiedzi	276
Rozdział 17. Urlopy okolicznościowe	281
17.1. Przestanki udzielenia pracownikowi urlopu okolicznościowego.....	281
17.2. Urlop okolicznościowy związany ze śmiercią matki lub ojczyzna	282
17.3. Urlop okolicznościowy związany z osobami bliskimi byłego małżonka	284
17.4. Nowy urlop opiekuńczy wprowadzony w 2023 r.	285
17.5. Pytania i odpowiedzi	287
Rozdział 18. Dodatkowe zwolnienia od pracy związane z rodzicielstwem	291
18.1. Zwolnienie na czas badań lekarskich dla kobiet ciężarnych	291
18.2. Przerwa na karmienie piersią	292
18.3. Pytania i odpowiedzi	295
Rozdział 19. Zgłoszenie członków rodziny do ubezpieczenia zdrowotnego	299
19.1. Członkowie rodziny, którzy mogą zostać zgłoszeni do ubezpieczenia zdrowotnego	299
19.2. Forma zgłoszenia i wyrejestrowania członków rodziny z ubezpieczenia zdrowotnego	302
19.3. Pytania i odpowiedzi	303
Rozdział 20. Informacje związane z rodzicielstwem w świadectwie pracy.....	305
20.1. Zakres informacji dotyczących rodzicielstwa w świadectwie pracy	305
20.2. Urlop ojcowski w świadectwie pracy	306

20.3. Dane dotyczące urlopu rodzicielskiego oraz wychowawczego	308
20.4. Informacje dotyczące ochrony osób uprawnionych do urlopu wychowawczego ...	310
20.5. Pytania i odpowiedzi	311
Wzory wniosków i oświadczeń	315
Okres ciąży	315
Urlop macierzyński	316
Urlop ojcowski	321
Urlop rodzicielski	322
Urlop wychowawczy.....	328
Inne wnioski	333